

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ

ενημερωτικό δελτίο της ελληνικής κοινότητας παρισιού και περιχώρων-bulletin d'information de la communauté hellénique de paris et des environs

απρίλιος 2006 - no 44 — avril 2006

TA NEA MΑΣ

Le 16 mars, en présence du Consul Général M N. Pasios, nous avons inauguré l'exposition des gravures de Takis Katsoulidis, qui a illustré les poèmes de Yannis Ritsos « Hémicycle » et de Titos Patrikios « Mer promise » en présence du graveur, de M Titos Patrikios et ainsi de M le Maire de Messini M Christos Christopoulos. Nous tenons absolument à les remercier tous, pour l'honneur qui ont fait à la Communauté hellénique de nous confier ces œuvres ainsi qu'à leur soutien matériel sans lequel cette exposition n'aurait pas eu lieu. Nous remercions Mme Aliko Kauffmann-Samaras, qui fut l'initiatrice de cette manifestation, ainsi que Mme Eurydice Trichon-Milsani, qui a fait une intervention remarquable. Le texte de cette intervention suit.

Takis Katsoulidis : Deux éditions d'art

Takis Katsoulidis a derrière lui une grande carrière de peintre et de graveur. Sa vie artistique est ponctuée de nombreuses expositions, de prix, d'éditions d'art, de créations typographiques. Il est aussi depuis trois ans le directeur du Musée de Gravure de la Mairie de Messine qui porte son nom. Depuis sa création, ce Musée, grâce à lui, enrichit ses collections par des achats astucieux, présente des expositions d'œuvres gravées et met à la disposition des jeunes ses ateliers de gravure.

Mme Trichon-Milsani, le Maire de Messini M C Christopoulos, M Takis Katsoulidis et M Titos Patrikios

Takis Katsoulidis a fait une partie de ses études en France et pour un long moment a exposé régulièrement dans les galeries parisiennes. Sa présence à la Maison de la Grèce est une sorte de retour. Il revient donc à

Paris avec ces deux éditions d'art qu'on a pu voir pendant deux semaines exposées sur nos murs. L'une concerne le recueil de poèmes de Yannis Ritsos « Hémicycle » et l'autre celui de Titos Patrikios « Mer promise ».

Illustrer la poésie est une chose très délicate. D'ailleurs le mot illustration ne convient pas bien dans ce cas. Car dans la poésie il y a déjà des images immatérielles, des rythmes, des couleurs. La poésie a un pouvoir suggestif très fort et par conséquent elle n'a pas besoin d'être illustrée. Certains écrivains n'acceptent pas la concurrence qu'une image peinte est capable de faire à leur poésie. En plus il y a toujours le risque d'introduire par des images inappropriées des éléments étrangers à elle qui au lieu de la servir, tout simplement la trahissent.

L'image par définition est bavarde. La couleur crie, le motif s'impose...

C'est pour cela que pour entreprendre de mettre des images à côté des vers il faut qu'entre le poète et le peintre existent des affinités profondes. Il faut qu'une complicité très évidente soit là et fasse que poème et image se rencontrent dans une osmose, que tous les deux ensemble chantent le même chant. Et que cette double action profite au lecteur qui devient simultanément lecteur et spectateur...

On peut dire que les images de Takis Katsoulidis ont cette vertu révélatrice qu'on attend d'un illustrateur de poésie, poète aussi à son tour. Elles nous mettent toute de suite dans une ambiance, dans l'atmosphère qui émane aussi des poèmes. Elles nous prédisposent à la lecture et une fois que le poème est lu elles confirment son sens.

Et tout cela car Takis Katsoulidis est un graveur chevronné aux qualités tout à fait exceptionnelles.

Graveur est le terme générique de plusieurs techniques – lithographie, xylogravure, burin, eau-forte, monotype... Takis dans sa carrière les a toutes expérimentées avec beaucoup d'audace et de virtuosité. En plus étant peintre et coloriste, il a essayé de transmettre dans son oeuvre gravée tout ce qu'il a conquis dans sa peinture. C'est comme cela qu'il est arrivé à des résultats aussi spectaculaires.

Takis Katsoulidis indépendamment des gravures isolées a réalisé plusieurs livres : Les Epigrammes de l'Anthologie Palatine, L'album de Bégonias de Mme Goulandri, La Genèse etc. Quinze années séparent les deux livres. Ils sont tous les deux très beaux et baignent dans une ambiance érotique proprement

méditerranéenne. Celui de Ritsos est sorti en 250 exemplaires, tous déjà vendus. Le plus récent, celui de Titos Patrikios sorti en 99 exemplaires est le plus élaboré. La maquette fut faite à partir de collages des papiers colorés à la main en somptueux dégradés. Il a fallu 15 plaques lithographiques pour obtenir la richesse exceptionnelle de chacune de ces images!

Τίτος Πατρικιός παίχνη Τάση Κασουλίδης λιθογραφία

Le style est post pop-art. C'est peut être à cette école, époque d'or du multiple, que Katsoulidis doit ses audaces chromatiques. Il s'agit d'une iconographie méridionale où le corps de la femme est glorieux, l'éte règne et au loin se profile la mer avec son bleu magistral. La chambre des amours est impérieuse dans la peinture grecque. Depuis Tsarouchis, Fassianos et Sperantzas, on ne s'en lasse pas de l'aimer. Katsoulidis s'inscrit dans cette filière et nous donne ses propres versions.

Réjouissons-nous donc de ces belles images généreuses où résonne si bien l'esprit des textes !

Eurydice Trichon- Milsani

M Gilbert Guislain et M Andreas Lang-Papadias

La présentation de l'ouvrage collectif: Citations singulières, 101 citations commentées pour se distinguer a été faite, le 21 mars 2006, par deux des auteurs du livre, M Gilbert Guislain et M Andreas Lang-Papadias,. Après deux courtes introductions faites par les deux auteurs présents, des échanges, parfois à bâtons rompus, ont animé la soirée dans une salle comble. L'auditoire nous a surpris par son nombre, sa jeunesse, la vivacité et la pertinence des remarques et des interrogations.

Η Ελληνική Κοινότητα Παρισιού και η Κυπριακή Κοινότητα Γαλλίας σε συνεργασία με το γραφείο Εκπαίδευσης γιόρτασαν την Εθνική Εορτή της 25^{ης} Μαρτίου, όπως και την επέτειο της κήρυξης του Εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ (1 Απριλίου 1955) στις 2 Απριλίου. Σε μία αίθουσα ασφυκτικά γεμάτη, παρουσία του πρέσβη της Ελλάδας και της κας Παρασκευοπούλου, του πρέσβη στην UNESCO, κ. Αναστασοπούλου, του γενικού προξένου κ Ν Πάζιου, του πανοσολ. αρχιμ. Α. Καρδαμάκη, του εκπροσώπου των Ελλην. Ενόπλων Δυνάμεων και της κας Κολιάκου, του προέδρου της Ομοσπονδίας Ελληνικών Κοινοτήτων Γαλλίας και της κας Φλωράκη και βεβαίως παρουσία της κας Νένας Κοκκινάκη, συντονίστριας εκπαίδευσης, που εκφώνησε και τον πανηγυρικό της ημέρας. Η γιορτή τελείωσε με το χορευτικό τμήμα των νέων της Κοινότητας, που χόρεψαν μικροί και μεγάλοι με ρυθμό και λεβεντιά τους παραδοσιακούς μας χορούς. Τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας εξακολουθούν να μας εκπλήσσουν με την αγάπη που δείχνουν για ότι είναι ελληνικό.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τους εκπαιδευτικούς και όλα τα παιδιά των σχολείων που εργάστηκαν για να γίνει αυτή η γιορτή. Τους γονείς που αφανώς συμβάλλουν όλο το χρόνο με τις συνεχείς προσπάθειές τους. Ιδιαίτερα όμως ευχαριστούμε το Δημήτρη Σιασιαρίδη που διδάσκει χορό στα παιδιά της Κοινότητας και οπωσδήποτε τη κα Βίκη Πάλμου, που είχε την εποπτεία και το συντονισμό της γιορτής.

Και του χρόνου.

Παρίσι 2 Απριλίου 2006

Ανδρέας Τσαπής

**ABONNEZ-VOUS A LA COMMUNAUTE HELLENIQUE
ET A SON BULLETIN D'INFORMATION**

το δελτίο

Responsable de la publication : Andréas Tsapis,
Communauté Hellénique de Paris et des Environs
Maison de la Grèce, 9, rue Mesnil, 75116 Paris
tel : 0147046789 ; fax : 0147046813 ; e-mail :
communautehelleniqueparis@wanadoo.fr

ΕΘΙΜΑ ΠΑΣΧΑ

Από άκρη σε άκρη της γης, στη μητροπολιτική Ελλάδα, αλλά και στις ομογενειακές κοινότητες των πέντε ηπειρών, το Πάσχα των Ελλήνων εξακολουθεί να διατηρεί τα μοναδικά χαρακτηριστικά του. Οι προετοιμασίες για τη βραδιά της Ανάστασης ξεκινούν παραδοσιακά από τη Μεγάλη Πέμπτη, οπότε οι νοικοκυρές βάφουν τα αυγά τους κόκκινα, κρεμώντας κατά παράδοση ένα ομόχρωμο ύφασμα στο εξωτερικό του σπιτιού. Μετά τη βαφή, η νοικοκυρά κρατούσε παλιότερα το πρώτο αυγό στο εικονοστάσι, από όπου αυτό έβγαινε με την πυροστιά μόνο όταν έβρεχε ή άστραφτε, για να "εξορκίσει" το χαλάζι και τις πλημμύρες. Στα σπίτια όπου πενθούσαν, βάφονταν μαύρα. Πέραν των αυγών, τη Μεγάλη Πέμπτη ετοιμάζονται μέχρι σήμερα και τα τσουρέκια. Τη Μεγάλη Παρασκευή το πένθος κορυφώνεται. Ακόμη και σήμερα σε κάποια μέρη οι κάτοικοι δεν στρώνουν καν τραπέζι. Το "μενού" της Μεγάλης Παρασκευής αποτελείται από ένα πιάτο ζύδι, όπου όλοι βουτούν το ψωμί και το γεύονται, συμμεριζόμενοι το Θείο Πάθος. Ακολουθεί η περιφορά του Επιταφίου, που παλιότερα ελάμβανε χαρακτήρα διαγωνισμού μεταξύ των διαφόρων ενοριών για τον ομορφότερο στολισμό. Όταν ο Επιτάφιος πλησιάζει, κάθε νοικοκυρά τοποθετεί στο κατώφλι του σπιτιού της ένα τραπεζάκι, πάνω στο οποίο έχει τοποθετηθεί θυμίαμα και η εικόνα του Εσταυρωμένου, πλαισιωμένη από πασχαλιές και άλλα άνθη. Το Μεγάλο Σάββατο, οι πιστοί αρχίζουν να προετοιμάζονται για το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης. Ήδη από το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου ψάλλεται ο μεγάλος Εσπερινός και ακούγεται για πρώτη φορά το "Ανάστα ο Θεός, κρίναι την γην". Το βράδυ της ίδιας ημέρας ο ιερέας βροντοφωνάζει το "Χριστός Ανέστη!" μέσα σε θορυβώδεις εκδηλώσεις (από εδώ και η παροιμιακή φράση "Έγινε ανάστα ο Θεός"), οι οποίες αποτελούν πηγαίο ξέσπασμα, ύστερα από την εθμικά υποχρεωτική ψυχική πίεση και το τελετουργικό πένθος των πιστών κατά τη Μεγάλη Εβδομάδα. Οι λαογράφοι και εθνολόγοι συσχετίζουν το στοιχείο των θορύβων με τη διαδεδομένη στους λαούς δοξασία ότι τα βλαβερά και εχθρικά πνεύματα δίδονται με εκφοβιστικούς κρότους. Πάντως, είναι βέβαιο ότι η δεισιδαιμονική αυτή αφετηρία έχει πια λησμονηθεί από τους σύγχρονους εορταστές, που απλά διατηρούν το έθιμο, έχοντας προσδώσει σε αυτό έναν ψυχαγωγικό χαρακτήρα. Οι θόρυβοι απουσιάζουν από τη λεγόμενη "δεύτερη" Ανάσταση, που γίνεται το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα και είναι μια καθαρά ειρηνική εκδήλωση. Στη διάρκεια της δεύτερης αυτής Ανάστασης, όσοι είχαν φιλονικήσει και συγκρουστεί μέσα στη χρονιά, συνηθίζουν να συμφιλιώνονται, ανταλλάσσοντας φιλιά. Αλλά και όλοι οι ενορίτες φιλιούνται μεταξύ τους, μετά την απόλυση της ακολουθίας της δεύτερης ανάστασης, που για αυτό το λόγο αποκαλείται και "Αγάπη". Το "καινούργιο" φως ένα από τα βασικότερα τελετουργικά στοιχεία της Ανάστασης είναι το αναστάσιμο φως, με κορυφαία στιγμή την πρόσκληση του ιερέα "Δεύτε λάβετε φως". Παίρνουν τότε οι πιστοί το αναστάσιμο φως και το μεταφέρουν στα σπίτια τους. Το φως αυτό πρέπει να είναι "καινούργιο". Για αυτό σβήνονται προηγούμενα όλα τα φώτα στο ναό και ανάβονται από τη λαμπάδα

του ιερέα, από την οποία παίρνουν το φως και οι ενορίτες. Μπαίνοντας στο σπίτι, "σταυρώνουν" πρώτα το ανώφλι της εξώθυρας, παλαιότερα ανανέωναν και το φως του καντηλιού.

Μα το πανηγύρι είναι ανήμερα το Πάσχα με τα σουβλιστά αρνιά και τους χορούς.

Καλό Πάσχα και Καλή Ανάσταση

Sur les "Libations" (XOES) de Claire Angelidou

La plupart des livres poétiques de Claire Angelidou offrent un hommage à ceux qui se sont sacrifiés pour l'idée de la liberté dans l'île de Chypre. Dans ce livre poétique, l'idée de sacrifice concerne les héros du combat national de Chypre en 1955-1959. Les poèmes correspondent à la grande époque héroïque de l'île de Chypre et leur forme constitue plutôt la poésie élégiaque.

On appelait ainsi en grec la poésie qui se servait d'une sorte de petite strophe formée d'un vers épique ordinaire et d'un second vers un peu plus court que le précédent. Aujourd'hui encore, nous nous servons de cette appellation, mais dans un sens un peu différent : nous n'y attachons plus que l'idée plaintive et mélancolique, quel qu'en soit le rythme. Il faut noter ici qu'à l'origine, l'élegie grecque paraît avoir été essentiellement un chant de deuil ; mais elle changea de caractère et ne tarda pas à exprimer les sentiments les plus variés. Claire Angelidou célèbre les héros qui sont morts pour la liberté de Chypre et pour la conscience historique. Leur sacrifice est parfait et ne doit pas échapper à l'oubli. Les héros chypriotes sont célèbres pour leur courage comme les héros de l'ancienne Sparte pour lesquels Tyrtée, l'ancien poète grec lyrique élégiaque, chantait :

« Vous êtes de la race de l'invincible Héraclès. Courage ! Zeus vous regarde. Ne comptez pas vos ennemis ; point de crainte (...) »

C'est bien peut-être, ce que Claire Angelidou veut exprimer quand elle affirme que ce qui est arrivé à Chypre tout au long du siècle dernier n'était qu'un miracle (p. 54). Chypre fut « la projection de l'âme de son peuple sur le territoire qu'il occupe » et cette croyance est bien plus profonde en elle que toute certitude fondée sur la raison.

« Je suis fière », déclare la mère du héros Grigoris Afxentiou. « J'aimerais mieux voir les cendres de mon fils que de le voir à genoux devant ses ennemis »

Grigoris Afxentiou fut un symbole. Un Grec diachronique aux épaules solides qui pourrait être un Crétois de l'époque de Minos. Prisonnier peut-être, mais tout près de la liberté, « cruel et demandeur d'impossible ». Et c'est cela le plus important.

Le livre de C.A., paru aux éditions EN TYPIOIS, contient en dehors des poèmes, des textes concernant les héros tombés pour la patrie. Il s'agit de XOES (Libations) à ceux qui avaient respecté la liberté et qui ont été déifiés par les patriotes de Chypre. C. A. chante les louanges de ceux qui ont payé le prix du gibet pour la liberté.

Lyon, le 11-3-2006 (Le printemps des poètes)

Nena Kokkinaki

Conseiller d' Education à l'Ambassade de Grèce à Paris

ΦΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ

*Όλα χάνονται. Τον καθενός έρχεται η ώρα.
Όλα μένουν. Εγώ φεύγω. Εσείς να δούμε τώρα.
Οδ. Ελύτης, από το Ημερολόγιο ενός αθέατου Απριλίου*

Με αυτό το δίστιχο κλείνει ο Έλληνας ποιητής Οδυσσέας Ελύτης την ποιητική του σύνθεση *Ημερολόγιο ενός αθέατου Απριλίου* που κυκλοφόρησε το 1984. Τέσσερα χρόνια αργότερα (7-12-1988) θα εγκαινιαστεί μεγάλη έκθεση για τον ποιητή στο Κέντρο Μπωμπουάρ στο Παρίσι που θα διαρκέσει μέχρι τις 7 Φεβρουαρίου 1989.

Ο Έλληνας ποιητής Οδυσσέας Ελύτης (ψευδώνυμο του Οδυσσέα Αλεπουδέλη) γεννήθηκε το 1911 στο Ηράκλειο της Κρήτης. Η καταγωγή του ήταν από τη Μυτιλήνη. Τα πρώτα πνευματικά του ενδιαφέροντα εκδηλώθηκαν νωρίς. Στα δεκάξι του διάβαζε ελληνικά και

γαλλικά βιβλία και γνώριζε την ποίηση του Καβάφη. Η στροφή του στην ποίηση πραγματοποιήθηκε το 1928, όταν ανακάλυψε το βιβλίο του Paul Eluard *L' amour de la poésie*. Το 1934 έγραψε τα *Πρώτα ποιήματα* που αργότερα θα παρουσιαστούν στο έργο του *Προσανατολισμοί* (1939). Την επόμενη χρονιά, το 1935, θα γνωρίσει τον Ανδρέα Εμπειρικό και θα ταξιδέψουν μαζί

στη Μυτιλήνη. Εκεί θα ανακαλύψει τη ζωγραφική του Θεόφιλου που θα τον επηρεάσει ιδιαίτερα. Την ίδια χρονιά μέσω του ποιητή Σαραντάρη θα συναντήσει τους Σεφέρη, Κατσίμπαλη, Θεοτοκά και Καραντάνη που εκδίδουν το περιοδικό *Νέα Γράμματα*. Στο 11^ο τεύχος του περιοδικού αυτού, που φιλοξένησε στις σελίδες του τους περισσότερους λογοτέχνες της γενιάς του '30, θα δημοσιεύσει μια σειρά ποιημάτων με το ψευδώνυμο «Ελύτης».

Από το 1935 ως το 1940 ο Οδυσσέας Ελύτης (που για ένα διάστημα εγκαταστάθηκε μόνιμα στο Παρίσι, όπου συνδέθηκε στενότερα με σημαντικούς ανθρώπους του πνεύματος και της τέχνης, όπως οι E. Teriade, A. Breton, Picasso, Matisse, Tr. Tzara), δημοσίευε κυρίως μεταφράσεις υπερρεαλιστών ποιητών (P. Eluard, Pierre Jean Jouve, Lautreamont) και κείμενα πάνω στο θέμα του υπερρεαλισμού στην Ελλάδα, το οποίο είχε προκάνει με την *Υγικάμνο* του Ανδρέα Εμπειρικού. Το 1943 θα εκδοθεί η ποιητική συλλογή *Ήλιος ο πρώτος* και το 1945 θα κυκλοφορήσει επιλογή ποιημάτων του με τον τίτλο *Poèmes* σε γαλλική μετάφραση από τον Robert Levesque.

Ο ποιητής υπηρέτησε ως έφεδρος αξιωματικός (1937-1938) στον ελληνοϊταλικό πόλεμο και το 1945 δημοσίευσε στο περιοδικό *Τετράδιο το Άσμα ηρωικό και πένθιμο για τον χαμένο ανθρωπολοχαγό της Αλβανίας*, έργο που παρουσιάστηκε πέντε χρόνια αργότερα σε θεατρική μορφή και που εκδόθηκε ως βιβλίο το 1962. Ο νεκρός ήρωας ανασταίνεται μέσα στην ανοιξιάτικη ελληνική

φύση. Ο πόλεμος συγκλονίζει τον ποιητή, ο οποίος ενδιαφέρεται όλο και περισσότερο για το ελληνικό ιστορικό παρελθόν.

Το έργο όμως που απασχόλησε περισσότερο την ελληνική αλλά και την ξένη κριτική, ένα έργο που μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες και έγινε ιδιαίτερα αγαπητό στο κοινό με τη βοήθεια της μελοποίησης αποσπασμάτων του από τον Μίκη Θεοδωράκη, είναι αναμφίβολα το *Άξιον εστί* (1959). Ο ποιητής χρειάστηκε τέσσερα ολόκληρα χρόνια για να συνθέσει το έργο αυτό, το οποίο παρουσιάστηκε μετά από ποιητική και εκδοτική σιωπή δεκαπέντε περίπου χρόνων. Στο έργο αυτό, όπου αφθονούν οι εκφραστικοί τρόποι της ορθόδοξης εκκλησιαστικής παράδοσης, γίνεται φανερή η σύνδεση του ιστορικού παρελθόντος του ελληνισμού με το παρόν. Η τραυματική εμπειρία του πολέμου και της Κατοχής μεταμορφώνεται, μέσα από τη συνειδητοποίηση της δύναμης της γλώσσας, σε ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον. Μαζί με αυτό και τα λιγιστά και πυκνά ποιήματα της συλλογής *Έξι και μία τύψεις για τον ουρανό*, που εκδόθηκαν την ίδια χρονιά, κλείνει η πρώτη φάση της δημιουργίας του Οδυσσέα Ελύτη.

Ο Ελύτης στη συνέχεια δημοσίευσε μικρότερες ποιητικές συλλογές (*Το Φωτόδεντρο και η δέκατη τέταρτη ομορφιά*, *Τα Ετεροθαλή*, *Ο μικρός Ναυτίλος*, *Ιδιωτική Οδός*, *Τρία ποιήματα με σημαία ευκαιρίας*). Οι μεταφράσεις του ξένων ποιητών συγκεντρώθηκαν σε τόμο με τίτλο *Δεύτερη γραφή* (1971) και τα πεζά του δοκίμια στον τόμο *Ανοιχτά χαρτιά* (1971) και *Εν λευκό* (1992). Το 1977 αρνείται να γίνει ακαδημαϊκός. Σε συνέντευξή του στην εφημερίδα *Η Καθημερινή* δηλώνει: «Η ποίηση είναι μια αποστολή. Δεν βραβεύεται».

Η αναγνώριση του Ελύτη σε διεθνές επίπεδο έγινε τον Δεκέμβριο του 1979, όταν του απονεμήθηκε το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας. Στην Ακαδημία της Στοκχόλμης μιλά «στο όνομα της φωτεινότητας και της διαφάνειας»:

«(...) επειδή οι ιδιότητες αυτές είναι που καθορίσανε το χώρο, μέσα στον οποίο μου ετάχθη να μεγαλώσω και να ζήσω. Κι αυτές είναι που ένιωσα σιγά σιγά να ταυτίζονται μέσα μου με την ανάγκη να εκφραστώ (...) Δεν μιλώ για τη φυσική ικανότητα να συλλαμβάνει κανείς τ' αντικείμενα σ' όλες τους τις λεπτομέρειες αλλά για τη μεταφορική, να κρατά την ουσία τους και να τα οδηγεί σε μια καθαρότητα τέτοια που να υποδηλώνει συνάμα τη μεταφυσική τους σημασιολογία. Ο τρόπος με τον οποίο μεταχειρίστηκαν την ύλη οι γλύπτες της Κυκλαδικής περιόδου, που έφτασαν ίσια-ίσια να ξεπεράσουν την ύλη, το δείχνει καθαρά. Όπως επίσης, ο τρόπος που οι εικονογράφοι του Βυζαντίου επέτυχαν από το καθαρό χρώμα να υποβάλλουν το «θείο».

Ένα χρόνο μετά ο ποιητής θα αναγορευθεί στο Παρίσι επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου της Σορβόνης. Τελευταίες του συλλογές θα είναι *Τα ελεγεία της Οζώπετρας* (1990) και *Αντικά της λύπης* (1995).

Στις 18 Μαρτίου 1996 ο ποιητής πέθανε στο διαμέρισμά του της οδού Σκουφά στην Αθήνα. Ο θάνατός του προκάλεσε πανελλήνια και διεθνή συγκίνηση. Η κηδεία του έγινε στο πρώτο νεκροταφείο Αθηνών, χωρίς επισημότητες, όπως είχε ο ίδιος ζητήσει, αλλά με πλήθος κόσμου.

Η σύντομη αυτή παρουσίαση βασίστηκε στο χρονολόγιο για τον Οδυσσέα Ελύτη που γράφτηκε από τον Δημήτρη Δασκαλόπουλο και δημοσιεύεται σήμερα στο νέο βιβλίο του φιλόλογου συγγραφέα Νικήτα Παρίση «Και με φως και με θάνατον» (επτά μελετήματα για τον Οδυσσέα Ελύτη) των εκδόσεων Μεταίχμιο. Στο έργο αυτό ο συγγραφέας καταθέτει «μικρές η και μεγαλύτερες σπουδές» (επτά δοκίμια) πάνω στην ποίηση του νομπελίστα Έλληνα ποιητή που οικοδόμησε μια λατρευτική σχέση με τον κόσμο, το φως και τα χρώματα της ποίησης. Οι περισσότερες αναφέρονται στο *Ημερολόγιο του Αθέατου Απριλίου*, με το οποίο ο Ελύτης γιορτάζει σιωπηρά την πεντηκονταετία της δημιουργικής του ζωής.

Τη λέξη «αθέατος» έχουμε συναντήσει στην *Ελένη των Προσανατολισμών* (αθέατη μουσική, αθέατη φλόγα) αλλά και στο *Άξιον εστί (των φονιάδων η άλλη πλευρά η αθέατη / το μικρό «γιατί», που έμεινε αναπάντητο)*. Είναι φανερό η πρόθεση του ποιητή να καταθέσει ένα ημερολόγιο υπερβατικό, που ο χαρακτήρας του είναι κρυπτικός: να ξαναπαίξει «ένα έργο που κάποτε γυρίστηκε στα κρυφά και πάλιωσε χωρίς να το έχει δει κανένας...» κι αυτό να γίνει εκείνες τις ιδιαίτερα ευπαθείς νύχτες του Απριλίου, τότε που στα μάτια του ποιητή «*εισχωρούν θριαμβευτικά μέσα στην Απειλή τα άλογα*», εκείνα «*τα φοβερά γεγονότα που αφαιρεί ο θεός και προσθέτει ο νους*», όσα «*σπονάνε δαιμονικά*». Ο ποιητής έχει προετοιμαστεί γι' αυτό με τα χρόνια, είναι πια «*έτοιμος για τα χειρότερα*», αφού «*το ποσοστό της ομορφιάς που του αναλογούσε, πάει, τό ζόδεψε όλο*».

Τέλος, στο έβδομο δοκίμιο που αναφέρεται στην ποιητική σύνθεση *Ο μικρός ναυτίλος*, ο Νικήτας Παρίσης παραθέτει ένα έξοχο κομμάτι με τον τίτλο «Γλωσσολατρία». Από αυτό αντιγράφουμε την αρχή :

«(...) ο Ελύτης, στην ποιητική και εκφραστική πράξη, βεβαιώνει όχι μόνο τη γλωσσολατρία του αλλά και το πώς ο ίδιος φτάνει να αναδείξει τη λειτουργία, τη δυναμική και την ποιητική θαλερότητα μιας γλωσσικής παράδοσης, που πάνω της έχει το βάρος αλλά και την αίγλη πολλών αιώνων (...). Ο Ελύτης νοιώθει τη γλώσσα, με όλες τις κατά καιρούς μεταλλαγές της, ως μια διαχρονικότητα, που στη γραπτή ποιητική παράδοση ξεκινάει από τον Όμηρο και με λαμπρούς ενδιάμεσους σταθμούς καταλήγει στο σήμερα».

Μονάχη έργοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου

Μονάχη έργοια η γλώσσα μου με τα πρώτα-πρώτα Δόξα Σοι!

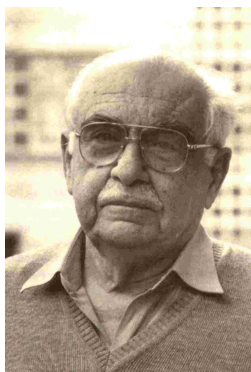
Μονάχη έργοια η γλώσσα μου, με τα πρώτα λόγια του Υμνου! (...)».

Νένα Ι. Κοκκινάκη
Συντονίστρια Εκπαίδευσης

L'Association ARTEMON vous invite, à la Maison de la Grèce, le 7 mai 2006 à 16h00 à un concert de musique de KYRA, suivi du vernissage d'exposition de peintures de POLYMNIA, ainsi que le 14 mai à 16h00 à un concert de rebetiko de KYRA et DANIS

Έφυγε από κοντά μας ο Κωνσταντίνος Γεωργούλης

Στις 22 Μαρτίου 2006 έφυγε για πάντα ο Κωνσταντίνος Γεωργούλης.

Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια το 1924 όπου και τελείωσε το Γυμνάσιο το 1942. Τέλειωσε τη στρατιωτική του θητεία το 1945 και ήλθε στο Παρίσι το 1946 για σπουδές, προσωρινά... Τέλειωσε την Ecole Supérieure de Chimie και πήρε το doctorat d'Etat de l'Université de Paris. Υπήρξε διευθυντής ερευνών του CNRS και διεύθυνε ένα εργαστήριο στο Πανεπιστήμιο Pierre et Marie Curie (Paris VI). Από το

1963 μέχρι το 2004 διεύθυνε τη Fondation Hellénique de la Cité Universitaire Internationale de Paris με επιτυχία και το χαρακτηριστικό του χιούμορ. Για όσους από μας τον είχαν γνωρίσει θα μείνει στη μνήμη μας προσηνής, μειλίχιος, εξαιρετικά καλλιεργημένος.

Η Ελληνική Κοινότητα έχασε ένα εκλεκτό της μέλος που πάντοτε υποστήριξε τη δράση της. Που πάντοτε στάθηκε στο πλευρό της, όταν δέχτηκε επιθέσεις. Η συνέντευξη, που έδωσε στο τεύχος 2 (Μάρτιος 2000) του δελτίου της Κοινότητας, εκτός από τα ιστορικής αξίας στοιχεία, περιέχει σκέψεις και τοποθετήσεις για την Κοινότητα του Παρισιού, τα σχολεία της παροικίας και τις σχέσεις με το Ελληνικό Δημόσιο, που παραμένουν επίκαιρες.

Καταθέτουμε τα συλλυπητήρια μας στα δυό του παιδιά τη Στάλια και το Γιώργο.

Γαίαν έχεις ελαφράν, αγαπητέ μας Κωνσταντίνε Γεωργούλη.

A.T.

Παγκόσμιο Συνέδριο Κωνσταντινουπολιτών Ιμβρίων και Τενεδίων

"Συνάντηση στην Πόλη: το παρόν και το μέλλον". Θα γίνει στις 30 Ιουνίου, 1 & 2 Ιουλίου 2006. Εκεί, μέσα από επιστημονικές έρευνες και εισηγήσεις, που ήδη ετοιμάζονται, θα μελετηθεί η σημερινή κατάσταση και θα διερευνηθούν οι προοπτικές που διαγράφονται για το μέλλον

Συντονιστική Επιτροπή Διοργάνωσης Παγκόσμιου Συνεδρίου : Zoğrafyon Lisesini Bitirenler Derneği, Meşelik Sokak, Hrisovergi Apt 36/9, Taksim, İstanbul, Turkey Tel: 0090 212 244 66 56, Fax: 0090 212 244 66 56, E-mail: sinedriopoli@yahoo.gr

Εκδηλώσεις σε όλη την Ελλάδα για τα 70 χρόνια από τον θάνατο του Ελευθέριου Βενιζέλου

Με σειρά εκδηλώσεων, που θα έχουν πανελλήνιο χαρακτήρα, το Εθνικό Ίδρυμα Μελετών - Ερευνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» θα τιμήσει φέτος την επέτειο των 70 χρόνων από τον θάνατο του εθνάρχη.

Conférence

La Communauté Hellénique de Paris

vous invite

le jeudi 13 avril 2006, à 20h00,

à la Maison de la Grèce,

à la conférence de M **Stelios Nicolaïdis**,

ex Professeur de Neurochirurgie et Directeur de Recherche au Collège de France, associé au CNRS :

« *Naissance et propagation de la méthode scientifique en Médecine. Histoire pré et post-Hippocratique* »

□□□□□□□□□□□□□□□□

Conférence

La Communauté Hellénique de Paris

vous invite

le mardi 25 avril 2006, à 20h00,

à la Maison de la Grèce,

à la conférence de M **Vassilis Papadakos** et de Mme **Zoé Frangopoulos** :

« *Violence Ordinaire ou Souffrance du Lien Social* »

M Papadakos est psychiatre et membre du CA de l'Association Franco-Hellénique de Psychiatrie.

Mme Frangopoulos est psychologue clinicienne, psychanalyste, membre de l'École de Psychanalyse EPCL et membre du CA de l'Association Franco-Hellénique de la Psychanalyse et de la Psychologie.

« *L'actualité nous rappelle sans cesse l'émergence d'une nouvelle subjectivité difficile à cerner. Face aux mutations sociales des nouvelles figures subjectives apparaissent avec une évolution fondamentale des comportements individuels et collectifs ; Comment comprendre des phénomènes aussi fréquents que complexes comme la banalisation de la violence, les conduites toxicomaniaques en expansion, les nouvelles attitudes sociales et existentielles face à la vie et la mort, l'inflation des états dits dépressifs, la sexualité ou l'affectivité type fast-food, la victimisation abusive et la liste n'est pas exhaustive, sans évoquer les changements d'une subjectivité post moderne ?* »

□□□□□□□□□□□□□□□□

Présentation de Livre

La Communauté Hellénique de Paris

et les Editions de l'Initié

vous invitent

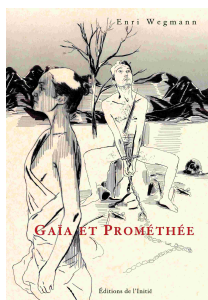
le jeudi 27 avril 2006,

à la Maison de la Grèce,

à la présentation du livre d' **Enri Wegmann** :

Gaïa et Prométhée

en présence de l'auteur.

Gaïa et Prométhée bouscule les barrières littéraires. Entre prose et alexandrins, Enri Wegmann libère les mots et les esprits, en nous entraînant dans une intrigue où psychologie humaine et destinée divine se mêlent étroitement. À la fois scène vivante et roman, *Gaïa et Prométhée* est une histoire d'amour et de souffrances, un

espace où se découvrent des personnages qui résonnent en nous comme une part d'universel. Réalités, analogies, métaphores, archétypes... Qui sont ces Dieux souverains dont le regard humain nous trouble ?

□□□□□□□□□□□□□□□□

Παιδικό Βιβλίο

Η Ελληνική Κοινότητα του Παρισιού και το Γραφείο Εκπαίδευσης της Ελληνικής Πρεσβείας στο Παρίσι

σας προσκαλούν στη γιορτή του παιδικού βιβλίου που θα γίνει στο Ελληνικό Σπίτι στις **2 Μαΐου 2006 στις 20:00**.

Προσκεκλημένη η συγγραφέας **Αγγελική Βαρελλά**. Την συγγραφέα και τα βιβλία της θα παρουσιάσει η Συντονίστρια Εκπαίδευσης **Νένα Κοκκινάκη**.

Η κυρία Βαρελλά θα διαβάσει κείμενά της και θα μιλήσει με τους μικρούς (και με τους μεγάλους) αναγνώστες της.

Η **Αγγελική Βαρελλά**, συγγραφέας παιδικών βιβλίων και Πρόεδρος της Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς, γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και μεγάλωσε στην Αθήνα. Πτυχιούχος του Ιστορικού-Αρχαιολογικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών έγραψε για παιδιά για πρώτη φορά το 1966 και έκτοτε ασχολείται συστηματικά και αποκλειστικά με την παιδική λογοτεχνία. Συμμετέχει σε όλες τις εκδηλώσεις (σχολεία, συλλόγους γονέων, δήμους, βιβλιοθήκες κλπ) που γίνονται για το παιδί και το παιδικό βιβλίο σε όλη την Ελλάδα. Έχει βραβευτεί από τη Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά, τον Κύκλο του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου και το Υπουργείο Παιδείας για τα αναγνωστικά που έγραψε για τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου. Μετέφρασε και διασκεύασε στα ελληνικά πολλά ξένα βιβλία και συνεργάστηκε με την ελληνική ραδιοφωνία, την τηλεόραση, τα περιοδικά *Ερυθρός Σταυρός*, *Συνεργασία*, *Το ρόδι κ.ά.* Υπήρξε υπεύθυνη ύλης του περιοδικού *Μελέτης και Έρευνας της Παιδικής Λογοτεχνίας Οι Διαδρομές*. Διάφορα έργα της (σκετσ, θεατρικά...) παίζονται στα σχολεία.

Η κ. Βαρελλά είναι Πρόεδρος της Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς, μέλος της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, της *Λέσχης Μελέτης και Έρευνας της Παιδικής Λογοτεχνίας*. Το βιβλίο της «*Η Ελλάδα κι εμείς*» αναγράφηκε στον τιμητικό πίνακα (1968) της Διεθνούς Οργάνωσης βιβλίων για τη νεότητα (IBBY). Το βιβλίο της «*Φιλενάδα φουντουκιά μου*» κέρδισε έναν από τους τρεις επαίνους του Διεθνούς Βραβείου Παιδικής Λογοτεχνίας Janusz Korczak (1985) στην Πολωνία. Προτάθηκε για το σύνολο του έργου της για το Βραβείο Άντερσεν το 1990. Τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Βιβλίου Γνώσεων 1998 για το έργο της *Κόρινθος* και με το Βραβείο του Κύκλου του Παιδικού Βιβλίου για το έργο της *Καλημέρα, Ελπίδα*.

Βιβλία της Αγγελικής Βαρελλά που κυκλοφόρησαν από τις εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ

Μυθιστορήματα – Ιστορίες - Βιβλία με πολύχρωμη εικονογράφηση

Έξι εναντίον ενός, 1992, *Ένα πρωί με τον Αίσωπο*, 1998, *Φιλενάδα φουντουκιά μου*, 1993, *Το φεγγάρι παίζει σκάκι*, 1998, *Αρχίζει το ματς*, 1993, *Διονύσιος Σολωμός*, 2001, *Δράκε-δράκε, είσ' εδώ;*, 1993, *Δώσε*

την αγάπη, 2004, **Ο Θεός αγαπά τα πουλιά**, 2001, **Καλημέρα, Ελπίδα**, 2003, **Με το χαμόγελο στα χείλη**, 2004

Ηρώες- Τόποι- Πολιτισμοί-Αναγνωστικά

Κόρινθος (μυθολογία), 1998, **Γ' Δημοτικού**, 1973, **Γ' Δημοτικού**, 1979, **Κρήτη** (μυθολογία), 1998, **ΣΤ' Δημοτικού**, 1980, **Β' Δημοτικού**, 1980

Έγραψε επίσης τα βιβλία: **Η Ελλάδα κι εμείς και Καλοκαίρι στη Μονεμβασιά** (ταξιδιωτικά), **Σε δυο τρελλά ημίχρονα**, **Το φεγγάρι παίζει σκάκι**, **Εννιά τηλεφωνήματα κι ένας λαγός**, **Μ' ευχές, φλουριά κι αγάπη**, **Πώς γράφεται η λέξη Μητέρα**, κ.ά.

□□□□□□□□□□□□□□□□

Conférence

La Communauté Hellénique de Paris et
le Centre de recherches

"Littérature et poésie comparées"
de l'université de Paris X Nanterre
vous invitent

le jeudi 4 mai 2006, à 20h00,

à la Maison de la Grèce,

à la conférence de Mme **Anna-Olvia Jacovidès-Andrieu**

« **Eugenia Fakinou : la femme, le mythe, le rêve** »

« Eugenia Fakinou nous invite à un merveilleux voyage au-delà du temps, mais aussi à travers le temps, dans un périple où nous nous plongeons dans des histoires qui sont les nôtres, où la quête de ses personnages devient celle du lecteur. Avec subtilité, elle distille ses pensées et fait part de ses observations qui émerveillent par leur profondeur et leur perspicacité. C'est l'acuité de son regard de femme artiste qui sait se faire tendre ou féroce, quand elle se penche sur la société grecque, qui captive notre intérêt. »

Eugenia Fakinou la plus grande romancière actuelle de la littérature grecque contemporaine a écrit de nombreux ouvrages pour jeunes et onze romans pour adultes qui ont été traduits en plusieurs langues. La mémoire, l'histoire, la mythologie, la femme sont quelques uns de ses thèmes privilégiés.

Anna Olvia Jacovidès Andrieu, Docteur d'Etat, Maître de conférences de Grec moderne à l'Université de Paris X Nanterre, spécialiste de littérature grecque moderne et chypriote, a publié plusieurs articles sur l'œuvre d'Eugenia Fakinou.

□□□□□□□□□□□□□□□□

Conférence

La Communauté Hellénique de Paris
vous invite

le mardi 9 mai 2006, à 20h00,

à la Maison de la Grèce,

à la conférence de **M Panos Sarianos**

« **L'esprit de Delphes** »

□□□□□□□□□□□□□□□□

RETROSPECTIVE des films de Stavros TORNES

11-30 avril 2006 au Jeu de Paume

Rens : 0147031250 ou www.jeudepaume.org

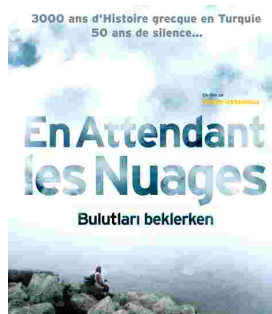
En attendant les nuages

un film de Yesim USTAOGU

France – Allemagne – Turquie – Grèce / 87 minutes

D'après le livre TAMAMA de George ANDREADIS

Sortie : le 19 AVRIL 2006

1975. Dans un village anatolien du Nord-Est de la Turquie, depuis un demi-siècle, Ayshe cache sa véritable identité. Elle est née Eleni, d'origine grecque. Tandis que sa soeur aînée se meurt, un étranger grec arrive au village. Ce qu'il va raconter fera retrouver à Ayshe le

chemin d'une mémoire enfouie...

Un film à partir d'une vraie histoire. Un film qui parle des Grecs de Pontos avec émotion et tendresse.

LYKEION TON ELLINIDON

To Lykeion ton Ellinidon organise une journée sur les pas des impressionnistes à Moret sur Loing, le dimanche 30 avril 2006. PAF 50€, Contact J Kefalas 0612689912 et Mme Kyriazis 0660070382.

CHORALE HELLENIQUE « EUTERPE »

Grande fête grecque avec musique & danses (dimotika) organisée par la chorale hellénique de Paris «EUTERPE» et présentée par Nikos Aliagas. Amphithéâtre de l'Unesco, 1 rue Miollis (15e), le 10 mai 2006 à 18 h. P.A.F.: 20€

METROPOLE GREC-ORTHODOXE

«Istanbul/Antalya, excursion de 7 jours en Turquie organisée par la Métropole Grec-Orthodoxe, du 5 au 11 mai 2006. Prix : 710€. Renseignements & réservations: Archimandrite Titos Tampakakis: 0675563403 & 0147208235.

CONNAISSANCE HELLENIQUE

Le président de Connaissance Hellénique M Pascal BOULHOL fera une conférence à la Maison de la Grèce, le samedi 13 mai 2006 à 15h00, qui aura comme sujet : « Les énigmes du roman pseudo-clémentin ».

KINHMATOΓΡΑΦΙΚΗ ΛΕΣΧΗ CINE-CLUB

Tous les vendredis à 20 heures- Κάθε Παρασκευή στις 8 μμ

Παρασκευή 7 Απριλίου 2006

ΚΑΛΛΙΟ ΠΕΝΤΕ ΚΑΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ 1965, Α/Μ, 89 λεπτά. Σκ: Π. Γλυκοφρύδης, Σεν: Κ. Νικολαΐδης- Γ. Οικονομίδης. Ηθοποιοί: Μίμης Φωτόπουλος, Γιάννης Γκιωνάκης, Γεωργία Βασιλειάδου.

Παρασκευή 14 Απριλίου 2006

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΙΝΑΙ ΙΑΙΟΙ 1966, Α/Μ, 86 λεπτά. Σεν-Σκ: Αλ. Σακελλάριος. Ηθοποιοί: Άννα Φόνσου, Διον. Παπαγιαννόπουλος, Γιάννης Γκιωνάκης.

Παρασκευή 21 Απριλίου 2006

Μεγάλη Παρασκευή. Η Κινηματογραφική Λέσχη αργεί

Παρασκευή 28 Απριλίου 2006

ΤΡΕΛΛΟΣ ΠΑΛΑΒΟΣ ΚΑΙ ΒΕΓΓΟΣ 1968, Α/Μ, 82 λεπτά. Σκ: Θαν. Βέγγος, Σεν: Ναπ. Ελευθερίου. Ηθοποιοί: Θαν. Βέγγος, Ελένη Ανουσάκη.

Η Νένα Βενετσάνου μιλάει στο «δελτίο» για τη μουσική του Μίκη Θεοδωράκη

Η συνέντευξη της Νένας Βενετσάνου έγινε από τον Γιώργο Αρχιμανδρίτη.

Γ. Αρχιμανδρίτης: Η μουσική του Μίκη Θεοδωράκη ταυτίζεται με την Ελλάδα, αλλά ξεπερνάει τα χρονικά και γεωγραφικά σύνορά της. Πώς εξηγείτε το φαινόμενο αυτό;

Νένα Βενετσάνου: Ο Μίκης Θεοδωράκης με τη μουσική του εξέφρασε τα οράματα για ένα καλύτερο κόσμο όχι μόνο της γενιάς του, αλλά και κάθε γενιάς που αντιστέκεται σε κάθε τι αυταρχικό και εξουσιαστικό. Ύμνησε την ελευθερία, τους αγώνες των λαών, μέσα από τον ποιητικό λόγο και όχι μέσω μιας ξερής συνηματολογίας. Το κοινό καταλαβαίνει και στηρίζει αυτούς τους καλλιτέχνες που ρισκάρουν πραγματικά και όχι εκ του ασφαλούς.

Γ.Α.: Τι κάνει τις μελωδίες του να ξεχωρίζουν;

Ν.Β.: Με τις μελωδίες του επαναπροσδιόρισε το λαϊκό τραγούδι. Τα τραγούδια του εξυπηρετούν ανώτερες ανάγκες, όπως π.χ. την ελευθερία. Είναι ο αρχάγγελος της ελεύθερης σκέψης και λόγου. Τα λαϊκά τραγούδια του έχουν παλμό και ξεσηκώνουν όλο τον κόσμο. Ρυθμός και μελωδία είναι αλληλένδετα. Κανείς δεν μπορεί να το κάνει αυτό τόσο καλά, με ποιότητα και πνοή και τόσο αβίαστα.

Γ.Α.: Η ποίηση έπαιξε από πολύ νωρίς σημαντικό ρόλο στα τραγούδια του.

Ν.Β.: Είναι ο γεννήτωρ του έντεχνου ελληνικού τραγουδιού. Αναβάθμισε το τραγούδι αντιλαμβανόμενος πως χωρίς τον ποιητικό λόγο δεν θα μπορούσε να σταθεί μέσα στο χρόνο. Μελοποίησε όλους σχεδόν τους ποιητές συμβάλλοντας στη διάδοση της ελληνικής ποίησης.

Γ.Α.: Τι ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα τραγούδια του για έναν ερμηνευτή;

Ν.Β.: Όταν τον τραγουδάς έχεις τη σιγουριά πως λές κάτι καλό. Πατάς σε σίγουρο έδαφος. Για μένα είναι σταθερή αξία ποιότητας και σημείο αναφοράς. Για ένα σύγχρονο τραγουδιστή είναι πρόκληση γιατί έχει απαιτήσεις κυρίως ερμηνευτικές λόγω των στίχων, αλλά απαιτεί και τρομερή αίσθηση ρυθμού. Μέσα από την αρχέγονη δομή της μουσικής, έχει κατορθώσει να δώσει το απόλυτα σωστό, γι' αυτό είναι μεγάλος καλλιτέχνης.

Γ.Α.: Πώς άρχισε η δική σας σχέση με τη μουσική του Μίκη Θεοδωράκη;

Ν.Β.: Από πολύ μικρή άκουγα τη μουσική του στα κρυφά γιατί ήταν λογοκριμένη. Ονειρευόμουν να τραγουδήσω τη μουσική του και δεν πιστεύω να επέστρεφα στην Ελλάδα εάν δεν ήταν αυτός. Τα τραγούδια του με έφεραν στην Ελλάδα και με βρήκε μετά ο Λεοντής και στη συνέχεια ο Χατζιδάκις ο οποίος και με κράτησε στην Αθήνα. Χωρίς αυτούς θα είχα άλλη πορεία. Η μουσική του Μίκη Θεοδωράκη είναι σοβαρή και αδρή, απ' όπου αναδύεται κάτι βαθύ και δραματικό που με εμπνέει γιατί είναι κοντά στον ψυχισμό μου. Έχει δε και κάτι το ανατρεπτικό που υπονομεύει το δραματικό του στοιχείο, σου υπενθυμίζει τη ζωή. Τελικά είναι μια μουσική αισιόδοξη, παρ'όλο το βαρύ φορτίο που κουβαλά.

Γ.Α.: Σας επηρέασε στην καλλιτεχνική σας πορεία;

Ν.Β.: Ακόμα με γοητεύει η πολυπλοκότητά του και κάθε φορά ανακαλύπτω νέες διαστάσεις στα τραγούδια

του. Δεν τον θαυμάζω και τον σέβομαι μόνο, αλλά τον εμπιστεύομαι και στηρίζομαι στη μουσική του, σε μια εποχή που σπανίζουν τέτοιες καλλιτεχνικές ιδιοσυγκρασίες, τόσο χαρισματικές και γεναιόδωρες όσο αυτός.

THEATRE DU CHATELET

Nena Venetsanou chante Mikis Théodorakis

Yannis Idomeneos, chant, Elena Mouzalas, piano et orchestre

Vendredi 28 avril à 20 heures au Théâtre du Châtelet.

Prix des places : 43, 36, 27, 20, 13 et 8 €. Location :

Aux caisses du Théâtre tous les jours de 11 h à 19 h.

Par téléphone au 01 40 28 28 40. Par internet :

www.chatelet-theatre.com, Fnac et Virgin et info-

grece.com. Chargé d'organisation : Yorgos

Archimandritis.

FRANCE CULTURE

A Voix Nue : Mikis Théodorakis (24-28 avril, à 17h)

Une émission de Yorgos Archimandritis

avec Mikis Théodorakis

Mikis Théodorakis nous accueillit chez lui à Athènes au pied de l'Acropole. Il nous parle de son enfance, de la notion de l'harmonie qu'il a découverte dans la beauté du ciel, du Parthénon, de la poésie et de la musique. Il nous raconte comment après s'être approprié les techniques de composition de la musique symphonique, il s'est tourné vers les éléments les plus vivants de la tradition musicale de la Grèce et la *mise en musique de la poésie*, qui est devenue la ligne conductrice de son œuvre. Il nous parle aussi de son grand retour à la musique symphonique et à l'opéra, ainsi que de la place prépondérante que tiennent dans ses opéras les mythes de la Grèce Antique. Il nous révèle le courant dominant de sa pensée qui a pour base la liberté, la paix et la démocratie. Dans ses mots on retrouve les constantes de sa vie et de son œuvre : le besoin du dialogue, le désir du partage, l'union dans la souffrance, mais aussi la colère, l'humour et la tendresse. Dans ses mots on retrouve les constantes de sa vie et de son œuvre : le besoin du dialogue, le désir du partage, l'union dans la souffrance, mais aussi la colère, l'humour et la tendresse. Victime de la guerre civile et de la junte, arrêté, emprisonné, exilé, Mikis Théodorakis se place toujours du côté de la Grèce. *Cinq jours, cinq émissions, cinq unités : Enfance, La musique en exil, Musique Symphonique, La Chanson, Mythes et Utopies.*